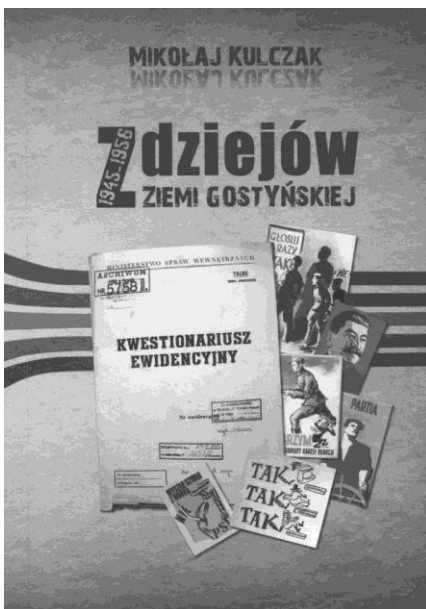

Daniel Szczepaniak

KILKA UWAG O PIERWSZEJ KSIĄŻCE NA TEMAT GOSTYŃSKIEGO PODZIEMIA ANTYKOMUNISTYCZNEGO

W 2013 roku na gostyńskim rynku wydawniczym ukazała się godna polecenia książka *Z dziejów ziemi gostyńskiej 1945-1956* pióra młodego historyka, regionalisty Mikołaja Kulczaka.

Licząca 259 stron publikacja jest plonem wieloletnich i wielokierunkowych badań źródłowych autora. Do rąk czytelnika trafia książka, która w sposób znaczący i przystępny obrazuje przemilczany lub zakłamywany przez wiele lat obraz politycznych dziejów i zbrojnego podziemia antykomunistycznego regionu gostyńskiego w latach 1945-1956.

Istotnym atutem świadczącym o jej wartości jest wykorzystanie przez autora po raz pierwszy wielu nieznanych i odtajnionych dopiero po 1990 roku materiałów, w szczególności z zasobów archiwalnych komunistycznych służb bezpieczeństwa, a zgromadzonych w poznańskim oddziale Instytutu Pamięi Narodowej. Treść wielu dokumentów jest przytoczona w całości z zachowaniem układu, jak i występującej wówczas pisowni. Rzetelność warsztatowa autora połączona z dobrą narracją

czynią z pracy lekturę wzbudzającą duże zainteresowanie u każdego czytelnika, zarówno historyka, regionalisty, jak i stykającego się z treścią tych zagadnień po raz pierwszy. Dlatego publikacja spełnia dobrze swoją rolę, dając szeroki i, co najważniejsze, obiektywny wgląd w bieg wydarzeń społeczno-politycznych i... zbrojnego oporu na ziemi gostyńskiej w pierwszych latach powojennych.

W moim odczuciu istotnym walorem tej publikacji są liczne przypisy z notami biograficznymi postaci występujących na kartach książki. Na uwagę zasługuje także szeroko ujęta, z wieloma szczegółami w kolejnych rozdziałach, sytuacja polityczna i nastroje miejscowego społeczeństwa towarzyszące kształtowaniu się władz administracyjnych w powiecie. Obraz ten dopełnia przedstawienie dwóch ważnych wydarzeń politycznych tamtego czasu, jakimi były: referendum ludowe w 1946 roku i wybory do Sejmu w 1947 roku oraz podanie rzeczywistych wyników głosowań odtajnionych dopiero po 1990 roku.

Na treść książki składa się osiem rozdziałów, poprzedzonych krótkim wstępem prof. Krzysztofa Maćkowiaka, oraz zamieszczony w końcowej części zestaw reprodukcji mało znanych lub publikowanych po raz pierwszy fotografii, pochodzących w większości z akt UB i sądów wojskowych. Atutem wydawnictwa są dokumenty i obszerna, licząca 5 stron, bibliografia.

Wydawcą tej cennej pozycji historycznej jest gostyńskie Stowarzyszenie Historia Militaris, znane z organizacji Złotów Grup Rekonstrukcyjnych i Historycznych Pojazdów Wojskowych „Strefa Militarna” w Podrzedzu. Warto zaznaczyć, że publikacja ukazała się przy wsparciu finansowym Gminy Gostyń oraz prywatnych sponsorów: Firmy KACZMAREK Sp. z o. o. S.K.A. Malewo, Centrum Paneli Patryka Cebulskiego Gostyń, Dach-Bud Usługi Dekarskie Grzegorz Ratajczak Leszno, Firmy PPHU Konsta Sp. z o. o. Kosowo.

Niestety, wydawnictwo ma także wady, głównie edytorskie. Minusem publikacji jest brak zakończenia obejmującego choćby krótkie podsumowanie głównych ustaleń autora. Szkoda, że wydawca zastosował mniejszą czcionkę niż zazwyczaj spotykana w książkach. Z pewnością większa, standardowa wielkość pisma ułatwiłaby odbiór treści, szczególnie osobom starszym i mającym kłopoty ze wzrokiem. Również okładka pozostawia sporo do życzenia. Jej projekt graficzny bardziej przypomina afisz. Ponadto ważny element tytułu, jakim są daty 1945-1956, umieszczony został mało czytelnie w literze „Z”.

Wyrażam nadzieję, że autor będzie kontynuował badania nad powojennymi dziejami regionu gostyńskiego i jeszcze nieraz zaskoczy odbiorców dalszymi interesującymi publikacjami. Czytelnicy z pewnością na to czekają.